

AVOCATUL POPORULUI

*Document privind
prevenirea torturii*

Aprob,

Avocatul Poporului

Renate Weber

Raport

*privind vizita desfășurată la Centrul de Reținer și Arestare Preventivă din cadrul
Inspectoratului Județean de Poliție Prahova*

Raportul este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

- 1. Cadrul general și organizarea activității de monitorizare**
- 2. Constatările rezultate din activitatea de monitorizare**
- 3. Recomandări**

București – 2024

1. Cadrul general și organizarea vizitei

Prin Legea nr. 109/2009 România a ratificat Protocolul Opțional (OPCAT), adoptat la New York la 18 decembrie 2002, la Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, adoptată la New York la 10 decembrie 1984.

Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție din cadrul instituției Avocatul Poporului îndeplinește atribuțiile de Mecanism național de prevenire a torturii (MNP), conform prevederilor OPCAT, monitorizând în mod regulat tratamentul aplicat persoanelor private de libertate în orice loc de detenție, în sensul art. 4 din OPCAT.

Astfel, în conformitate cu art. 34, art. 35 lit. a) și lit. b) și art. 39 alin. (3) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, MNP a efectuat la data de 22 februarie 2024 o vizită la Centrul de Reținere și Arestare Preventivă (C.R.A.P.) din cadrul Inspectoratul Județean de Poliție (I.P.J.) Prahova, având ca obiective: verificarea tratamentului aplicat persoanelor custodiate în vederea consolidării protecției acestora împotriva torturii și a pedepselor și tratamentelor inumane sau degradante și a exercitării fără discriminare a drepturilor și libertăților fundamentale, precum și alte aspecte cu relevanță pentru activitatea Mecanismului Național de Prevenire a Torturii în locurile de detenție, care pot apărea în timpul vizitei.

Echipa MNP a fost alcătuită din: doamna Mihaela Sîrbu, jurist, domnul Ion Manea, medic, doamna Cristina Valentina Moldovan, psiholog, din cadrul instituției Avocatul Poporului - Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție și a altor pedepse ori tratamente crude, inumane sau degradante (MNP) și doamna Maria Tănase, reprezentant al Organizației Neguvernamentale Asociația Europeană a Drepturilor Omului și Protecției Sociale (A.E.D.O.P.S.).

2. Constatările rezultate din vizita efectuată

► *aspecte preliminare*

Această vizită s-a realizat în conformitate cu prevederile Legii nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu scopul îndeplinirii rolului MNP de examinare în mod regulat a tratamentului aplicat persoanelor private de libertate în locurile de detenție, prin transmiterea de informații/documente și prin dialogul purtat între toate părțile implicate în efectuarea vizitei (angajați, persoane private de libertate

și membrii echipei de vizită). Astfel, efectuarea vizitei a presupus și solicitarea de copii de pe documente, purtarea unor discuții cu conducerea unității vizitate, cu unul dintre cei 4 medici responsabili cu asigurarea asistenței medicale pentru persoanele private de libertate custodiate în centru, cu psihologul din cadrul I.P.J. Prahova și cu persoane private de libertate.

Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Prahova este o subunitate operativă, organizată la nivel de birou, subordonată conducerii I.J.P. Prahova și coordonată din punct de vedere profesional de Serviciul Coordonare Centre de Reținere și Arestare Preventivă din cadrul I.G.P.R., fără personalitate juridică, având competența materială și teritorială pe raza județului Prahova.

Centrul de Reținere și Arestare Preventivă asigură primirea, înregistrarea, încarcerarea, supravegherea, paza, transferul, punerea în libertate și respectarea drepturilor și libertăților persoanelor private de libertate, fiind localizat în municipiul Câmpina, Bulevardul Culturii 14-16.

Centrul dispunea de 34 de locuri de cazare împărțite în cele 6 camere, respectiv 5 camere a câte 6 locuri și o cameră cu capacitate de 4 locuri, situate la subsolul clădirii.

La momentul vizitei, unitatea custodia 26 persoane private de libertate, din care 24 arestate preventiv și 2 reținute. Nu erau cazați minori, persoane cu dizabilități, cetățeni străini. La data vizitei, erau custodiate 3 femei. Cel mai tânăr dintre cei cazați avea vârsta de 19 ani, iar cel mai în vârstă avea 58 ani.

Potrivit analizei Evaluării activității anuale a Centrului de Reținere și Arestare Preventivă, în anul 2023 indicatorii aratau că au fost încarcerate în total 742 persoane, din care 632 persoane reținute, 110 arestate preventiv, 54 minori și 52 femei.

Sectorul administrativ al Centrului era organizat astfel: un hol care era prevăzut cu sistem de supraveghere video, unde exista amplasată o bibliotecă și cutia poștală pentru corespondență (având programul de ridicare al corespondenței afișat), un cabinet medical, frizerie, izolator, spațiu pentru personal, o bucătărie/oficiu (dotată cu veselă pentru servirea mesei persoanelor private de libertate, mașină de spălat vase, mașină de spălat rufe, frigider pentru probe alimentare, frigider pentru păstrarea hranei persoanelor custodiate). De asemenea, unitatea dispunea de o curte pentru plimbare.

Camera de vizită era configurată sub forma unei încăperi din care se intra într-o altă încăpere, de dimensiuni mai reduse, unde era plasată persoana custodiată, fiind dotată cu dispozitiv de separare prevăzut cu fantă pentru transmiterea de înscrisuri între persoana reținută/ arestată și apărătorul său și cu sistem de comunicații tip telefon, montat de o parte și

de cealaltă a dispozitivului de separare, fără camere de supraveghere video. Totodată, în încăpere se găseau scaune, masă și cântar pentru alimentele primite de persoanele custodiate. Întâlnirile cu avocații aveau loc în acea încăpere.

În cadrul Sectorului de deținere erau dispuse cele 6 camere de deținere, din care 5 erau prevăzute cu câte 6 paturi, iar una din camere, cu 4 paturi, fiind dotate cu paturi suprapuse, saltele (câteva deteriorate), cazarmament curat, masă, scaune, rafturi pentru depozitare, aparat aer condiționat, telefon și televizor, grup sanitar, ce conținea wc turcesc, baterie duș cu scurgere în podea, chiuvetă. Starea de curățenie și igienă a camerelor era acceptabilă, cu mențiunea că în unele camere **pereții necesitau lucrări de igienizare (zugrăveli de întreținere, reparații)**. Potrivit conducerii centrului, ultima renovare a fost realizată recent numai pentru spațiile comune.

Echipa de vizită a constatat o defecțiune importantă la nivelul grupurilor sanitare, respectiv **nu funcționa instalația electrică de iluminat din cadrul acelor încăperi**, astfel afectând negativ într-un mod semnificativ calitatea vieții persoanelor custodiate. Potrivit prevederilor art. 12 alin. (1) și (2) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea centrelor de reținere și arestare preventivă, precum și a măsurilor necesare pentru siguranța acestora, aprobat prin Ordinul ministrului afacerilor interne nr. 14/2018:

Camera de deținere trebuie să respecte demnitatea umană și să întrunească standardele minime sanitare și de igienă, ținându-se cont de suprafața de locuit, volumul de aer, iluminare, sursele de încălzire și ventilație, prin raportare la condițiile climatice.

Camerele de cazare și celelalte încăperi destinate persoanelor private de libertate trebuie să dispună de iluminat natural, de instalațiile necesare asigurării iluminatului artificial și să fie dotate cu utilități igienico-sanitare și instalații de încălzire.

Recomandăm astfel remedierea defecțiunii constatate, în vederea creșterii calității vieții persoanelor private de libertate și asigurarea demnității personale ale acestora.

Repartizarea persoanelor custodiate pe camere s-a efectuat pe baza criteriilor fumător/nefumător și pe sexe. Potrivit informațiilor furnizate, spațiul de cazare a persoanelor private de libertate era organizat în 5 camere destinate fumătorilor și o cameră destinată nefumătorilor.

Suprafețele camerelor erau însă de dimensiuni reduse, existând foarte puțin spațiu personal pentru persoanele custodiate.

Camera nr. 1 avea o suprafață de 19,04 mp, în care la momentul efectuării vizitei erau cazate 5 persoane și era prevăzută cu 6 paturi. Camera nr. 2 avea o suprafață de 19,04 mp în

care erau cazate 4 persoane private de libertate și era dotată cu 6 paturi. Camera nr. 3 avea o suprafață de 19,04 mp în care erau cazate 4 persoane private de libertate și era prevăzută cu 6 paturi. Camera nr. 4 avea o suprafață de 14,54 mp în care erau cazate 3 persoane private de libertate și era dotată cu 4 paturi. Camera nr. 5 avea o suprafață de 19,04 mp în care erau cazate 4 persoane private de libertate și era dotată cu 6 paturi. Camera nr. 6 avea o suprafață de 19,04 mp în care erau cazate 6 persoane private de libertate și era dotată cu 6 paturi.

Astfel, la data vizitei era supraaglomerare în camera nr. 6, unde erau cazate 6 persoane la o suprafață de 19,04 mp. De asemenea, Centrul s-ar afla în situația supraaglomerării în cazul ocupării la capacitatea maximă, raportat la suprafața camerelor și numărul de paturi instalate.

Deși la data vizitei în centru nu se aflau în custodie persoane cu dizabilități, în urma verificării spațiilor de cazare, membrii echipei de vizită au constatat că **centrul nu dispunea de facilități adaptate pentru persoanele cu dizabilități, respectiv de căi de acces și camere cu băi și toalete, adaptate pentru cei cu deficiențe locomotorii, așa cum prevăd dispozițiile art. 12 alin. (15) și (16) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea centrelor de reținere și arestare preventivă, precum și a măsurilor necesare pentru siguranța acestora aprobat prin Ordinul ministrului afacerilor interne nr. 14/2018 respectiv: *În fiecare centru vor fi prevăzute căi de acces pentru persoanele cu dizabilități. În cazul persoanelor private de libertate cu dizabilități vor fi prevăzute camere de cazare dotate corespunzător.*** În acest sens, echipa de vizită recomandă conformarea la aceste prevederi, în sensul amenajării, cel puțin a unei camere și a băii acesteia, care să dispună de adaptări corespunzătoare, pentru uzul persoanelor cu dizabilități.

Apa rece, de la instalația care deservea camerele de deținere, provenea de la rețeaua de alimentare cu apă a municipiului, era furnizată în regim permanent și era potabilă. Apa caldă, utilizată la îmbăiere și la efectuarea igienei corporale, se furniza în regim de 2 ore/zi, de la centrala termică proprie a instituției.

Nu au existat sincope în furnizarea de apă caldă și apă rece.

Din observațiile echipei de vizită și din discuțiile purtate cu persoanele private de libertate, a reieșit faptul că nu a fost semnalată prezența insectelor sau a rozătoarelor, procedura de dezinfecție și deratizare efectuându-se periodic, conform documentelor prezentate echipei de vizită.

În sectorul de deținere era amenajată și o cameră pentru activități de întreținere a igienei personale/frizerie, activitățile specifice derulându-se sub supravegherea agenților de pază,

persoanele private de libertate utilizând propriile ustensile de tuns, de bărbierit, foarfece sau unghiere.

Distribuția materialelor igienico-sanitare, pentru persoanele private de libertate care aveau nevoie, se efectua lunar, pe bază de semnătură.

Supravegherea persoanelor rezidente, în interiorul camerelor, se realiza prin vizetă, iar în spațiile comune ale centrului, respectiv pe holuri și în curțile de plimbare, erau instalate camere de luat vederi. Pentru supravegherea persoanelor private de libertate, pe timpul nopții, în camerele de deținere funcționa iluminatul de veghe. Persoanele custodiate aveau posibilitatea, la nevoie, să apeleze agentul supraveghetor printr-un sistem de avertizare, acționat la buton, din interiorul camerei de deținere.

Alimentarea cu energie electrică era asigurată prin conectarea la rețeaua publică de electricitate.

În camere erau afișate: Programul zilnic, Fișa drepturilor și a obligațiilor persoanelor custodiate în Centru, Regulamentul de Ordine Interioară.

Întreținerea curățeniei în camere se realiza de către persoanele încarcerate, iar în spațiile comune ale centrului, de către personalul contractual și persoanele care prestau muncă neremunerată în folosul centrului.

Centrul avea în componență o curte de plimbare zilnică în aer liber, care era acoperită cu un grilaj, oferind posibilitatea de a fi utilizată și în condiții meteo nefavorabile, luminată corespunzător, dotată cu sistem de supraveghere video, un post telefonic și două spaliere pentru efectuarea de exerciții fizice. Persoanele private de libertate aveau dreptul la plimbare în acel spațiu 1 oră/zi, în ordinea camerelor de detenție. Evidența acordării dreptului la plimbare zilnică a persoanelor private de libertate se ținea în Registrul de evidență o scoaterilor în curtea de plimbare, în care erau menționate timpul alocat plimbării, precum și persoanele care refuzau exercitarea acestui drept. Refuzul exercitării dreptului la plimbare zilnică se consemna în registru de către agentul de serviciu și se confirma de persoana privată de libertate, prin semnătură.

În ceea ce privește structura de personal, la nivelul centrului efectivul prevăzut era de 30, din care 29 polițiști (din care o funcție șef centru) și o funcție personal contractual (pentru asigurarea curățeniei centrului). Efectivul încadrat era de 23 de funcții din care: la compartimentul pază și supraveghere, 12 funcții încadrate și **2 funcții vacante**, iar la compartimentul escortă arest-transfer: 10 funcții încadrate și **5 funcții vacante** din care o funcție conducător auto categorie "D".

În rândul angajaților, existau și agenți de sex feminin. Echipa de vizită apreciază faptul că se respecta intimitatea femeilor încarcerate prin asigurarea personalului de sex feminin.

Lipsa de personal a condus la desfășurarea cu dificultate a activităților specifice centrului, astfel că ocuparea posturilor vacante și suplimentarea schemei de personal era o necesitate.

Cu ocazia efectuării vizitei, s-au identificat vulnerabilități generate de supraaglomerarea intempestivă (în condițiile existenței a 6 paturi raportate la o suprafață de 19,04 mp) și deficitul de personal (personal medical privind asistența medicală., pentru pază și supraveghere și pentru escortă arest-transfer).

În ceea ce privește relaționarea cu șeful de centru și cu agenții de pază, persoanele deținute intervievate au relatat echipei de vizită faptul că sunt mulțumite de atitudinea angajaților.

În ceea ce privește asistența medicală

În cadrul C.R.A.P. exista amenajat un cabinet medical dotat cu mobilier (canapea consultații, birou medic, scaune, dulapuri pentru păstrarea medicamentelor și a documentelor medicale), aparat de urgență, aparatură medicală (tensiometru, stetoscop, termometre, glucometre etc.) .

Cabinetul se afla în cadrul unui circuit separat la demisol pentru un triaj eficient, având comunicare cu culoarul spre locurile de detenție prin zona de monitorizare. Accesul dinspre exterior spre această destinație se efectua pe scări, printr-un culoar îngust, care făcea dificilă evacuarea medicală (de exemplu, manipularea unei târgi) sau evacuarea în cazul unor situații de urgență (de exemplu, incendiu); de asemenea, nu permitea cazarea unei persoane cu dizabilitate locomotorie.

Asistența medicală primară, triajul și permanența, pentru persoanele private de libertate era asigurată de către personalul medical din cadrul:

- Școlii de Agenți de Poliție (săptămânal în zilele de luni);
- Centrului Medical de Diagnostic și Tratament (CMDTA) al Inspectoratului Județean de Poliție Ploiești privind consultul de specialitate, subordonat Direcției Medicale din Ministerul Afacerilor Interne.

Urgențele medicale erau duse la Spitalul Județean Ploiești și pe plan local la Spitalul Municipal Câmpina, în baza unor protocoale de colaborare.

Existau întocmite fișe medicale pentru toate persoanele private de libertate custodiate în centru, iar toate consultațiile medicale erau consemnate atât în aceste fișe, cât și în Registrul de consultații curente.

Tratamentele medicale erau consemnate în Registrul de tratamente, sub semnătura persoanei private de libertate prin consimțământul informat.

Medicația era judicios repartizată și pusă în cutii de plastic tip organizator pe pacient și timpi ai zilei.

Toate documentele medicale erau înregistrate și completate în mod corespunzător, fiind păstrate la cabinetul medical.

În ceea ce privește personalul medical care deservește C.R.A.P. Prahova, asistența medicală a persoanelor private de libertate custodiate la nivelul C.R.A.P. era asigurată de către 4 medici medicină generală/medicină de familie, prin rotație zilnică și 4 asistenți medicali, care nu erau angajați ai C.R.A.P. Un asistent medical din sursă externă urma să candideze pe un loc vacantat de mai mulți ani. Postul de medic prevăzut în organigramă, vacant, a fost scos la concurs, dar nu s-a prezentat niciun candidat.

Exista o planificare lunară a activității personalului medical, întocmită de medicul-șef al Centrului Medical de Diagnostic și Tratament Ploiești, prin care era asigurată continuitatea asistenței medicale la nivelul C.R.A.P., consemnată în Registrul de Predare-Primire zilnică a serviciului pentru personalul medical din ture.

Referitor la serviciile medicale acordate persoanelor custodiate la C.R.A.P. Prahova, consultațiile medicale se acordau în mod obligatoriu la introducerea în centru, conform prevederilor Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, precum și la solicitarea persoanelor private de libertate sau ori de câte ori era necesar.

În baza documentelor prezentate, vizita medicală cuprindea examenul clinic general, precum și întocmirea și completarea documentelor specifice (fișa medicală conținea examenul obiectiv general pe aparate și sisteme, declarația pe propria răspundere pentru antecedente patologice personale anexa 5/fișa de triaj medical și consimțământul informat), nota de constatare a mărcilor traumatiche, precum și alte documente de interes, conform prevederilor legale în vigoare. Au fost verificate fișele medicale ale persoanelor private de libertate și s-a constatat modul corect de întocmire și completare a acestora.

Din interviurile desfășurate cu persoanele custodiate, s-a reținut faptul că au fost consultate de medic la introducerea în arest. Consimțământul informat era atașat la fișa medicală a persoanelor private de libertate și semnat de către acestea.

În cazul în care controlul medical obligatoriu la depunerea în arest era efectuat în baza protocoalelor de colaborare cu serviciile de specialitate antementionate, se întocmea o fișă medicală de triaj, urmând ca în cel mai scurt timp posibil, persoana privată de libertate să fie consultată de către un medic desemnat pentru C.R.A.P. prin rotația planificată lunar.

Cererile persoanelor private de libertate către compartimentul medical erau consemnate de personalul operativ în Registrul de evidență al solicitărilor.

În Registrul de distribuție a medicamentelor, zilnic au fost înregistrate o medie de 15,5 persoane de la începutul anului, până la data efectuării vizitei.

Conform documentelor medicale prezentate echipei de vizită, toate consultațiile medicale erau consemnate, atât în Registrul de consultații, cât și în Fișa medicală a persoanei private de libertate.

Registrul de consultații prezenta 115 de consultații acordate persoanelor custodiate, motivele fiind reprezentate de afecțiuni acute (infecții respiratorii, nevralgii dentare, afecțiuni digestive, afecțiuni dermatologice etc.).

Afecțiunile stomatologice se puteau rezolva pe plan local, contra cost, în clinici private, la cererea persoanelor custodiate.

În Registrul de evidență a tratamentelor injectabile și a intervențiilor de mică chirurgie, la nivelul anului 2022 au fost consemnate 4 persoane privind îngrijire plăgi, iar la nivelul anului 2023, un caz de scoatere fire pentru plagă suturată.

Registrul de evidență a bolnavilor internați menționa doar 3 persoane la nivelul anului 2023.

În Registrul de evidență a consumatorilor de droguri, erau specificate tipurile de substanțe consumate și asumate de către declaranți, sub semnătură, în număr de 12 la nivel de 2023 și niciun caz în 2024.

Nu au fost evidențiate cazuri de femei gravide, în registrul destinat acestui scop.

Ultimele 8 cazuri consemnate în registrul de bolnavi cronici au fost în anul 2021.

Nu au existat decese în rândul custodiaților.

În ceea ce privește asigurarea tratamentului în cazul unor afecțiuni ale persoanelor private de libertate, custodiate în C.R.A.P., persoanele private de libertate aflate în custodia

centrului beneficiau de tratament medicamentos în mod gratuit, în baza unei prescripții eliberate de medicul care asigura asistența medicală sau de către alți medici specialiști.

La cerere, deținuții puteau solicita anumite medicamente sau materiale sanitare, contra cost, conform legislației în vigoare, dar numai cu acordul medicului care asigura asistența medicală în centru, aspect menționat și într-o notă de informare alături de alte drepturi de care dispun, afișate în fiecare spațiu de detenție vizitat.

Medicamentele recomandate de către medici persoanelor private de libertate au fost achiziționate de către personalul medical de la farmacie de pe plan local, dar și din fonduri bugetate de la CASAOPSNAJ.

Medicamentele prescrise de către medic persoanelor private de libertate erau păstrate în organizatoare individuale, ce se administrau conform prescrierilor până la de trei ori pe zi, la cabinetul medical din cadrul centrului.

Medicamentele recomandate de către medicul specialist erau distribuite persoanelor private de libertate prin personalul medical, parțial, doar în timpul orelor de program al acestora, restul fiind **distribuite de către agenții de supraveghere, din organizatoare**, nefiind astfel respectate prevederile Procedurii privind activitatea medicală în Centrele de Reținere și Arestare Preventivă PS-01-DM nr. 4273029/25.04.2016, elaborată de Direcția Medicală din Ministerul Afacerilor Interne.

Referitor la asistența medicală în caz de urgențe medico-chirurgicale sau consult de specialitate obstetrico-ginecologic, cabinetul medical avea în dotare aparat/trusă de urgență.

Din discuțiile cu personalul medical, a reieșit că în timpul programului de lucru medicul examina orice urgență medico-chirurgicală și, în funcție de situație și de competența profesională, decidea fie tratarea acesteia la cabinetul medical, fie apela Serviciul Național Unic de Urgență 112, pentru transferul pacientului la cea mai apropiată Unitate de Primiri Urgențe; în afara orelor de program, în baza protocoalelor antemenționate, urgența era gestionată prin grija ofițerului de serviciu care apela Serviciul Național Unic de Urgență 112.

În ceea ce privește asistența medicală în cazul bolilor infecto-contagioase (TBC, HIV, hepatită etc.), persoanele private de libertate erau prezentate la spital, prin UPU, în mod obligatoriu pentru consult pneumologic, în termen de 72 de ore de la încarcerare, în vederea depistării cazurilor de tuberculoză pulmonară.

La data efectuării vizitei, nu erau custodiate în centru persoane private de libertate diagnosticate cu boli transmisibile sau toxicodependenți.

Referitor la acordarea asistenței medicale consumatorilor de droguri, în fișa medicală erau consemnate sub semnătura persoanei private de libertate, informațiile legate de consumul de droguri.

În ceea ce privește asistența medicală pe timpul refuzului de hrană, din verificarea Registrului privind evidența persoanelor private de libertate aflate în refuz de hrană, a rezultat faptul că de la începutul anului până la data vizitei, nu au existat consemnate cazuri de refuz de hrană.

Referitor la constatarea leziunilor traumatiche, nu existau fișe tip pentru constatarea și consemnarea mărcilor traumatiche, anexate fișei medicale a persoanei private de libertate.

Exista Registrul privind evidența mărcilor traumatiche pentru a fi înregistrată prezența semnelor de violență corporală și localizarea acestora pe regiuni anatomice. Acestea au fost consemnate în evidențele medicale și în notele privind constatarea și consemnarea mărcilor traumatiche, ora constatării acestora și raportarea către parchet de pe lângă Judecătoria Ploiești. Au fost întreprinse astfel demersurile legale, un exemplar al Notei privind constatarea și consemnarea mărcilor traumatiche fiind trimis parchetului de pe lângă Judecătoria Ploiești în termen legal în concordanță cu data din fax-uri.

În structura Ministerului Afacerilor Interne (MAI) este emis la data de 29.05.2023 un ordin al Direcției Medicale privind informarea unitară a procurorului competent despre leziunile traumatiche, doar la nivel descriptiv, fără atașarea schiței anatomice.

Persoanele arestate preventiv au primit îngrijiri medicale în mod corespunzător și au efectuat investigații de specialitate.

Promptitudinea exercitării actului medical denotă responsabilitate și implicare atât prin sprijinul factorilor decidenți ai C.R.A.P., cât și a personalului medical desemnat al CMDTA Ploiești și a formațiunilor spitalicești colaboratoare în vederea menținerii și chiar a îmbunătățirii stării de sănătate (diagnosticare rapidă și tratament adecvat imediat impus de situație) a persoanelor private de libertate.

În ceea ce privește alimentația persoanelor custodiate în C.R.A.P., hrana zilnică a persoanelor deținute în această unitate era furnizată prin intermediul încheierii unui protocol cu Școala de Agenți de Poliție Câmpina, corespunzător situației de persoane custodiate transmisă zilnic de conducerea Centrului.

Hrana era primită în marmite, la o temperatură adecvată servirii și era distribuită imediat ce ajungea în C.R.A.P. prin personalul de serviciu.

C.R.A.P. avea amenajat și un oficiu destinat primirii și distribuirii hranei către persoanele private de libertate prin aparținători.

Nu exista o sală de mese în cadrul centrului, persoanele private de libertate servind masa în camerele de detenție, acestea fiind dotate cu mese și scaune. Din discuțiile cu persoanele cazate a reieșit existența într-o cameră a mobilierului (mese și scaune) din plastic aparținând unei persoane private de libertate. Potrivit art. art. 12 alin. (4) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea centrelor de reținere și arestare preventivă, precum și a măsurilor necesare pentru siguranța acestora, aprobat prin Ordinul ministrului afacerilor interne nr. 14/2018, *camera de deținere trebuie dotată astfel încât să ofere persoanelor private de libertate condiții pentru dormit, servirea mesei, păstrarea bunurilor și obiectelor personale, în condițiile Regulamentului de aplicare a Legii.*

Existau prelevate probe alimentare păstrate într-un frigider destinat special acestui scop și un grafic de temperatură, conform normelor sanitare în vigoare.

Centrul mai dispunea de 6 aparate frigorifice pentru alimentele aduse prin programul de vizită de către aparținători, 2 mașini de spălat lenjeria proprie și un uscător.

La data vizitei, în centru se afla un număr de 5 persoane care aveau indicație medicală de regim alimentar, norma de hrană fiind astfel asigurată corespunzător pentru toate persoanele private de libertate.

Persoanele deținute primeau 3 mese pe zi și aveau acces și la frigiderul pus la dispoziție pentru păstrarea alimentelor primite de acasă. De asemenea, aceștia solicitau agenților de pază produsele dorite.

Activitatea de asistență psihologică a persoanelor private de libertate aflate în Centru, se desfășura conform Ordinului M.A.I. nr. 23/2015 privind modul de acordare a asistenței psihologice persoanelor private de libertate aflate în centrele de reținere și arestare preventivă din subordinea Inspectoratului General al Poliției Române, cu modificările și completările ulterioare și conform Dispoziției inspectorului general al Inspectoratului General al Poliției

Române nr. 48 din 27.05.2019 privind modul de acordare a asistenței psihologice persoanelor private de libertate aflate în centrele de reținere și arestare preventivă din subordinea Inspectoratului General al Poliției Române, de către un angajat al Inspectoratului de Poliție Județean Prahova, subinspector de Poliție - psiholog practicant autonom în specialitatea „Psihologie Aplicată în Domeniul Securității Naționale”.

Conform documentelor și informațiilor obținute, psihologul este absolvent a Facultății de Psihologie și a unui program de master în „Psihologie organizațională”.

Referitor la activitatea de pregătire profesională continuă, în perioada 2023-2024, psihologul a participat la manifestări științifice organizate în domeniul activității de psihologie, în vederea pregătirii profesionale continue, astfel: în anul 2023 a participat la „Convocarea psihologilor din Poliția Română”, iar în anul 2024 a participat la „Intervenția psihologică în situații de criză”.

Psihologul asigura evaluarea psihologică a angajaților din cadrul Inspectoratului Județean de Poliție, dar și asistența psihologică primară a persoanelor din Centrul de Reținere și Arestare Preventivă, la solicitarea persoanelor private de libertate sau a șefului C.R.A.P., în situațiile prevăzute la art. 88 (în vederea adaptării la condițiile impuse de mediul privativ de libertate) și art. 193 (autovătămare corporală sau suicid; rănirea altei persoane; distrugerea de bunuri ori tulburarea în mod grav a ordinii, în caz de izolare a persoanei private de libertate etc) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea centrelor de reținere arestare preventivă, dar și persoanelor private de libertate minore.

Activitatea psihologului presupune și asigurarea suportului psihologic în vederea adaptării la mediul de arest, prin identificarea și ameliorarea stărilor disfuncționale atunci când acestea sunt semnalate, pentru prevenirea apariției comportamentelor dezadaptative.

Psihologul unității nu realizează Programe de intervenție psihologică specifică, pentru persoane cu antecedente în adicții, afecțiuni psihice, impulsuri sexuale, risc de suicid, agresivitate, risc de vulnerabilizare/marginalizare etc, decât oferă asistență psihologică primară.

Activitatea de asistență psihologică se desfășura în cabinetul medical sau într-un birou administrativ al centrului, după ce persoana privată de libertate sau reprezentantul legal, după caz, își exprima în scris consimțământul prealabil, la finalul activității, psihologul elaborând o Notă de concluzii și recomandări.

Activitățile psihologice acordate erau consemnate în Registrul de evidență a actelor profesionale.

Pe parcursul anului 2024, până la data vizitei, au fost acordate 4 intervenții psihologice pentru 4 adulți.

Pe parcursul anului 2023, au fost asistate psihologic 24 persoane, respectiv 14 minori și 10 adulți. Referitor la acest aspect, din „Evaluarea anuală a activităților desfășurate în cadrul Centrului de Reținere și Arestare Preventivă în anul 2023”, reiese că pe parcursul anului, au fost custodiați 54 minori. Analizând aceste date, se constată faptul că nu toți minorii custodiați în centru au beneficiat de servicii psihologice. Echipa de vizită reamintește prevederile art. 117 alin. (2) din Legea nr. 254/2013, cu modificările ulterioare, care prevede: *Pe timpul executării arestării preventive, minorului i se acordă asistență psihologică, în condițiile stabilite prin regulamentul prevăzut la art. 107 alin. (2), în vederea diminuării efectelor negative ale privării de libertate asupra dezvoltării sale fizice, psihice sau morale și recomandă asistarea psihologică a tuturor minorilor care sunt custodiați în cadrul Centrului de Reținere și Arestare Preventivă, conform prevederilor legale.*

Instrumentele/ metodele de lucru utilizate de către psiholog în activitatea desfășurată în cadrul C.R.A.P. erau interviul și observația. Potrivit celor discutate cu psihologul, pe parcursul anilor 2023-2024, acesta nu a desfășurat intervenții psihologice pentru persoane cu afecțiuni psihice, persoane aflate în refuz de hrană, persoane cu dizabilități, persoane cu tentativă/ idee de suicid, auto-agresiuni, tentative de evadare. De asemenea, pe parcursul anilor 2023-2024, acest specialist nu a efectuat solicitări de intervenție către Centrul de prevenire, evaluare și consiliere antidrog

În cadrul unității, erau cazate 4 persoane cu diagnostic psihiatric, care erau consultate și le era administrat tratament de la Spitalul de Psihiatrie Voila Câmpina, de regulă, pentru consum de substanțe.

Pe parcursul anului 2023, au existat 3 incidente în interiorul centrului, produse de persoane private de libertate: în 2 cazuri, față de acestea a fost declanșată procedura disciplinară, persoanelor custodiate fiindu-le aplicată sancțiunea disciplinară a avertismentului, iar într-un caz a fost întocmit dosar penal pentru săvârșirea infracțiunii de ultraj.

Programul zilnic, potrivit Regulamentului de ordine interioară pentru persoanele private de libertate, era următorul: ora 06:00 deșteptarea; ora 06:30 - 07:00 servirea mesei de dimineață; orele 07:00 – 07:30 apelul de dimineață; orele 07:30 – 08:30 servirea mesei de dimineață; orele 08:30 – 13:00 prezentarea la organele judiciare, la centrele medicale, participarea la activități în interiorul arestului: amprentare, fotografiere, completarea cererilor pentru eliberarea unei cărți provizorii de identitate, plimbare, distribuirea pachetelor, vizită,

telefon, baie, tuns și barberit, consultații medicale, citit, ascultarea programului radio, alte activități recreative permise în centrele de deținere – șah, rummy, table, go, jocuri de cărți; orele 13:00 – 14:00 servirea mesei de prânz; orele 14:00 – 16:00 prezentarea la organele judiciare, la centrele medicale, participarea la activități în interiorul arestului (amprentare, fotografiere, completarea cererilor pentru eliberarea unei cărți provizorii de identitate, plimbare, distribuirea pachetelor, vizită, consultații medicale, citit, ascultarea programului radio, alte activități recreative permise în centrele de deținere); orele 16:00 – 19:00 – curățenia în cameră, citit, ascultarea programului radio și vizionarea programului TV, activități recreative permise în arest orele: orele 19:00 – 19:30 apelul de seară; orele 19:30 – 20:30 servirea mesei de seară; orele 20:30 – 22:00 citit, ascultarea programului radio și vizionarea programului TV, igiena personală, pregătirea pentru stingere; orele 22:00 stingerea; orele 22:00 – 06:00 odihna de noapte.

Persoanele private de libertate nu beneficiau în cadrul centrului de activități educative sau recreative, asistență religioasă sau socială. Exista o bibliotecă amenajată în holul unității, însă nu era frecvent utilizată. De asemenea, la nivelul centrului, nu existau colaborări cu organizații neguvernamentale/asociații care să desfășoare astfel de activități în interiorul centrului.

Potrivit Registrului de cereri, deschis la data de 03.01.2024 și care conținea cereri pentru cumpărături, pentru adăugarea pe liste a unor numere de telefon, adăugare credit pe telefon etc, existau 383 de cereri consemnate, până la data vizitei, din care doar două erau reprezentate de solicitări de acordare a asistenței psihologice. **Având în vedere faptul că, potrivit datelor furnizate, au existat 4 intervenții psihologice acordate în anul 2024, iar în Registrul de cereri erau consemnate doar două din acestea,** echipa de vizită recomandă a se consemna în Registrul de cereri, toate solicitările de acordare a intervențiilor psihologice, precum și datele acordării respectivelor intervenții/ măsurile dispuse, respectându-se termenul legal de acordare a asistenței psihologice, în interval de maximum 72 de ore, potrivit prevederilor Dispoziției Inspectorului General al Inspectoratului General al Poliției Române cu nr. 48 din 27.05.2019, privind modul de acordare a asistenței psihologice persoanelor private de libertate aflate în centrele de reținere și arestare preventivă, din subordinea Inspectoratului General al Poliției Române.

Informarea persoanelor private de libertate, cu privire la serviciile disponibile de asistență psihologică din cadrul C.R.A.P., se realiza la depunere, existând un proces verbal de

informare care cuprindea o înștiințare în acest sens și prin afișarea anumitor materiale informative în interiorul camerelor de deținere.

În ceea ce privește informarea persoanelor încarcerate cu privire la drepturile și obligațiile acestora, pe ușile duble, securizate prin grilaj metalic, ale camerelor de deținere, existau afișate Fișa drepturilor și obligațiilor, precum și Regulamentul de Ordine Interioară și Programul zilnic.

Din punct de vedere al acordării drepturilor, pe parcursul anului 2023, potrivit analizei Evaluării activității anuale, au fost acordate persoanelor private de libertate din cadrul Centrului, 943 vizite, 3975 apeluri telefonice, 443 pachete acordate, 746 cumpărături efectuate, 181 plimbări zilnice pentru 7312 persoane. De asemenea, s-au efectuat demersurile necesare pentru eliberarea unui număr 3 cărți de identitate provizorii pentru persoanele arestate ce nu dețineau astfel de acte. Persoanelor custodiate li se acorda dreptul la 4 vizite / lună și dreptul la pachete, o dată / lună. La nivelul centrului exista Registrul de scoatere la curtea de plimbare, Registrul de corespondență și cutie poștală, cu program de ridicare al corespondenței,

În cadrul centrului, exista Registrul de evidență vizite, pachete și bani, unde se consemnau: data, interval orar, numele persoanei vizitatoare, numele persoanei private de libertate, sumele de bani primite/ conținut pachet, gradul și numele delegatului care a acordat dreptul, observații. Fiecare persoană custodiată deținea o filă separată unde se înregistrau datele specifice vizitelor/pachetelor sau banilor primiți. La data vizitei, existau 4 înregistrări în Registru, aferente pachetelor/banilor primiți în ziua respectivă de către persoanele custodiate.

Dreptul de a fi vizitat de membrii familiei (sau de alte persoane) se acorda zilnic de luni până duminică inclusiv, în funcție de litera cu care începe numele persoanei custodiate. Arestații preventiv și condamnații pentru care nu s-a stabilit regimul de executare au dreptul la patru vizite pe lună, iar minorii și femeile gravide, la șase vizite pe lună. Durata vizitei este de la 30 de minute la două ore, în funcție de numărul solicitărilor de acordare a vizitelor, precum și de spațiile existente la nivelul centrului.

În ceea ce privește vizitele, acestea se acordau cu dispozitiv de separare, iar minorilor li se oferea posibilitatea de a comunica fără dispozitiv de separare, în aceeași încăpere cu persoana vizitată, în conformitate cu prevederile Regulamentului de aplicare a Legii nr. 254/2013 care precizează la art. 248 alin (3) *În vederea diminuării efectelor negative ale privării de libertate asupra dezvoltării fizice, psihice sau morale, minorului i se acordă, de regulă, vizita fără dispozitive de separare și alin (3¹) Prin excepție de la prevederile alin. (2),*

vizita cu copilul minor al persoanei private de libertate se acordă fără dispozitiv de separare, dacă persoana privată de libertate nu se află în una dintre următoarele situații: ...

Referitor la acordarea comunicărilor online, nu exista un spațiu prevăzut pentru astfel de facilități, **neacordându-se persoanelor custodiaste acest drept**, or *art. 121 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea centrelor de reținere și arestare preventivă, precum și măsurile necesare pentru siguranța acestora*, prevede acordarea dreptului la comunicări online o dată pe lună. Totodată, în Regulamentul de ordine interioară pentru persoanele private de libertate, este stipulat dreptul de a comunica on-line cu familia sau alte persoane, din cauza distanței mari de la domiciliu la centru de reținere și arestare preventivă, de patru ori pe lună, până la 30 minute. Pot beneficia de acest drept numai arestații preventivi care au o bună comportare. Echipa de vizită consideră necesar a se acorda acest drept, potrivit prevederilor legale.

Persoanelor private de libertate li se oferea un post telefonic în fiecare cameră, la care aveau acces pe toată durata zilei, în limita a 10 numere ale unor persoane din exterior. Persoanele deținute puteau să-și exercite dreptul la convorbiri telefonice, zilnic arestații preventivi majori și arestații preventivi minori, câte trei apeluri telefonice cu durata maximă de 50 minute pentru o convorbire telefonică în fiecare dintre aceste zile, în intervalul orar 08:00-20:00. Fiecărei persoane custodiaste i se listează zilnic fișa convorbirilor telefonice.

Au fost persoane private de libertate nemulțumite de costul convorbirilor telefonice.

Potrivit informațiilor și documentelor furnizate, din luna septembrie 2022, după o procedură de selecție, desfășurată prin SEAP, având în vedere operatorii de telefonie care au fost interesați, între I.P.J. Prahova și S.C. Paytel Communication S.R.L. a fost încheiat contractul nr. 274025 de instalare și asigurare a funcționării unui sistem de efectuare a convorbirilor telefonice de către persoanele private de libertate aflate în C.R.A.P. Prahova, pentru efectuarea de apeluri telefonice, după o identificare pe bază de cod unic de identificare; contravaloarea apelurilor, în sumă de 0,64 lei/minut (tarif unic pentru toate destinațiile naționale și internaționale), era suportată de persoanele custodiaste.

De asemenea, persoanele private de libertate au dreptul de a primi lunar un pachet cu produse alimentare în greutate de maxim 10 kg, la care se poate adăuga o cantitate de maxim 6 kg de fructe și legume, precum și o cantitate de maxim 20 litri de apă minerală și/sau băuturi răcoritoare; săptămânal pot cumpăra maximum 20 de pachete a câte cel mult 20 de țigarete fiecare. Totodată, persoanele private de libertate au dreptul de a primi sume de bani.

În Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Prahova, persoanele private de libertate își puteau cumpăra anumite alimente sau bunuri prin intermediul lucrătorilor din centru. În incinta centrului nu existau spații comerciale.

În acest sens, săptămânal pentru persoanele care doreau cumpărături se întocmea lista cumpărăturilor. Cumpărarea produselor necesare persoanelor private de libertate se realiza din rețeaua comercială a orașului. Ulterior, se efectua distribuirea produselor cumpărate.

Banii erau păstrați de personalul centrului, existând o evidență a modului de folosire.

Unele din persoanele private de libertate cu care s-a discutat au reclamat faptul că prețurile erau mari.

Potrivit art. 252 alin. (1) din Regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 157/2016:

Persoanele private de libertate au dreptul de a cumpăra o dată la două săptămâni, prin administrația centrului, în baza cererii acestora și a ofertelor puse la dispoziție de către operatorii economici, cuprinzând toate tipurile de produse ce pot fi asigurate de către aceștia, în limita a 3/4 din valoarea salariului minim brut pe economie, alimente, fructe, legume, apă minerală, băuturi răcoritoare, țigări și alte bunuri de natura celor permise să fie primite, precum și cele necesare exercitării drepturilor de petiționare, la corespondență și la convorbiri telefonice, potrivit anexei nr. 2.

Din oferta operatorului economic de la care se achiziționau produsele în cadrul C.R.A.P. Prahova, s-a reținut că la unele produse prețurile erau mai mari în comparație cu supermarket-uri (de exemplu, menționăm: parizer pui, salam bănățean cristim 100g, suc frutti fresh pere 2, 5 l, miere polifloră 400 g, banane 1 kg, portocale 1 kg, lapte zuzu 1,5% 1 l, lapte bătut Nucet 900 g, sana albalact 900 g, smântână prodlacta 20% grăsime 375 g, 900 g, salam cris-tim victoria 400g, salam sinaia cris-tim 350g, salam uscat cris-tim 350 g, ulei floarea soarelui unirea 1l, ulei floriol 1l).

În vederea respectării dreptului la cumpărături a persoanelor private de libertate, prețurile produselor comercializate trebuie să se încadreze în media prețurilor produselor similare practicate pe piața locală. În acest sens, echipa de vizită recomandă să se verifice periodic ca prețurile la principalele produse comercializate prin magazin să se încadreze

în media prețurilor produselor similare și să se apeleze, după caz, la un magazin care asigură aceste prețuri.

De asemenea, o persoană privată de libertate arestată preventiv la data vizitei, cu mandat european de arestare emis de autorități judiciare străine, era nemulțumită de faptul că la expirarea mandatului de reținere și eliberarea din C.R.A.P., a mai fost condusă la sediul I.P.J. Prahova. Potrivit procesului verbal din 21.02.2024 încheiat de doi agenți de poliție din cadrul I.P.J. Prahova, persoana custodiată aflată sub măsura reținerii pe o perioadă de 24 ore, a fost pusă în libertate la expirarea termenului, 21.02.2024, ora 14:50. După această oră, asupra persoanei custodiate a fost luată măsura administrativă a conducerii la sediul I.P.J. Prahova pentru implementarea în două aplicații, unde persoana a stat până la ora 15:30, când a fost condusă la sediul Curții de Apel Ploiești, în vederea pronunțării în dosarul privind solicitarea autorităților judiciare străine. Conform procesului-verbal menționat, în perioada în care persoana a fost condusă la sediul I.P.J. Prahova, nu a fost constrânsă în niciun fel, nu i-a fost restricționat dreptul la liberă circulație. În baza emiterii mandatului de arestare preventivă, persoana a fost încătușată și condusă la sediul I.P.J. Prahova în vederea întocmirii documentelor pentru încarcerare. Având în vedere mandatul preventiv al MNP, persoanei private de libertate i s-a comunicat că se poate adresa cu petiție instituției Avocatul Poporului.

3. Recomandări

Având în vedere aspectele menționate, în temeiul art. 43 alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, Avocatul Poporului

RECOMANDĂ

conducerii Centrului de Reținere și Arestare Preventivă din cadrul I.P.J. Prahova să
întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

1. Întreprinderea demersurilor necesare pentru evitarea supraaglomerării în camerele de deținere;
2. Efectuarea demersurilor necesare în vederea efectuării unor lucrări de igienizare (zugrăveli de întreținere, reparații) în camerele unde sunt neconformități; Remedierea defecțiunii constatate în grupurile sanitare pentru asigurarea unui iluminat corespunzător în vederea creșterii calității vieții persoanelor private de libertate și asigurarea demnității personale ale acestora;
3. Înlocuirea saltelelor degradate;
4. Respectarea dispozițiilor art. 12 alin. (4) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea centrelor de reținere și arestare preventivă, precum și a măsurilor necesare pentru siguranța acestora, aprobat prin Ordinul ministrului afacerilor interne nr. 14/2018, potrivit căroră *camera de deținere trebuie dotată astfel încât să ofere persoanelor private de libertate condiții pentru servirea mesei....*
5. Ocuparea posturilor vacantate, precum și suplimentarea posturilor, pentru optimizarea funcționalității și împiedicarea apariției fenomenului de burn-out, prin suprasolicitarea personalului existent;
6. Amenajarea cel puțin a unei camere și a băii acesteia, care să dispună de adaptări corespunzătoare, pentru uzul persoanelor cu dizabilități;
7. Luarea de măsuri adecvate pentru respectarea prevederilor Procedurii privind activitatea medicală în Centrele de Reținere și Arestare Preventivă PS-01-DM nr. 4273029/25.04.2016, elaborată de Direcția Medicală din Ministerul Afacerilor Interne;
8. Găsirea de soluții tehnice privind accesul spre spațiile de detenție pentru a facilita evacuarea medicală, sau evacuarea în cazul altor situații de urgență (ex. incendiu) sau cazarea unei persoane cu dizabilitate locomotorie;
9. Asistarea psihologică a tuturor minorilor care sunt custodiați în cadrul Centrului de Reținere și Arestare Preventivă, conform prevederilor legale;
10. Consemnarea în Registrul de cereri a tuturor solicitărilor de acordare a intervențiilor psihologice, precum și datele acordării respectivelor intervenții/ măsurile dispuse, respectându-se termenul legal de acordare a asistenței psihologice, în interval de maximum 72 de ore, potrivit prevederilor Dispoziției Inspectorului General al Inspectoratului General al Poliției

Române cu nr. 48 din 27.05.2019, privind modul de acordare a asistenței psihologice persoanelor private de libertate aflate în centrele de reținere și arestare preventivă, din subordinea Inspectoratului General al Poliției Române;

11. Acordarea persoanelor private de libertate a dreptului la comunicări online, conform prevederilor legale;

12. Verificarea periodică a prețurilor la principalele produse comercializate prin magazin, ca acestea să se încadreze în media prețurilor produselor similare practicate pe piața locală și să se apeleze, după caz, la un magazin care asigură aceste prețuri, în vederea respectării dreptului la cumpărături a persoanelor private de libertate.

RECOMANDĂ

conducerii Inspectoratului Județean de Poliție Prahova să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

Analizarea tarifelor convorbirilor telefonice practicate de operatorii de telefonie de la alte centrele de reținere și arestare preventivă și renegocierea, după caz, a tarifului cu operatorul de telefonie contractat pentru C.R.A.P. Prahova, în vederea asigurării în bune condiții a dreptului la convorbiri telefonice a persoanelor private de libertate.

București, 3 aprilie 2024

